Kossuth Tivadar tárlata a Bartókban

Noé bárkájától a körhintáig

Ma 18 órakor a Bartók Béla Művelődési Központ B Galériájában Kratochwill Mimi művészettörténész nyitja meg Kossuth Tivadar festőművész kiállítását. A művész legújabb alkotásait is bemutató tárlat szeptember 9-ig munkanapokon 10-től 18 óráig tekinthető meg.

Hetedik esztendeje él a szatymazi tanyavilág egyik takaros kis kúriájában Kossuth Tivadar festőművész, aki a jugoszláviai háború miatt hagyta el szülőföldjét, a Vajdaságot. Jellegzetes képein eredeti módon jelenik meg a múlt és a jelen: az ismert népmesei és bibliai történetetek éppúgy ihletői, mint korunk profán sztorijai. Gyermekien naiv, ugyanakkor szürrealisztikus és fantasztikus világszemléletet tükröznek kaleidoszkopikus képei, amelyekbe Richard Attenborough éppúgy beleszeretett, mint Geraldine Chaplin és Danilo Kiö.

– A második világháború után egy pici, nádfedeles házban laktunk Törökbecsén, ahol 1947-ben láttam meg a napvilágot. Öten voltunk testvérek, apámat gyakran elvitték ingyenmunkára Belgrád újjáépítésére, ezért sohasem volt pénzünk. Anyám gipszet vett, egy üveglapra leöntötte, majd a másfél centi vastag gipszlapokra naiv képeket festett. Megtetszett a falubeli asszonyoknak, akik egy pár csirkével vagy egy-két kiló zsírral fizettek értük. Később már szentképeket és ikonokat festett. Jól emlékszem, gyerekkoromban a fűtött kemence mellett sokszor végighallgattam azokat a bibliai történeteket, amelyről képeket rendeltek édesanyámtól – meséli gyerekkoráról Kossuth Tivadar. – Szerettem volna művészi pályára menni, de a szüleimnek nem volt pénzük az iskoláztatásomra, ezért először asztalosnak tanultam, majd később keramikus lettem. Édesanyám arra bíztatott, felejtsem el a festészetet, olyan szakmát tanuljak, amiből meg lehet élni. Hiába próbált eltéríteni, már tizennyolc éves koromban komolyan rajzolgattam. Elvittem a képeimet egy fényképészhez, majd a fotókat elküldtem Belgrádba a legnevesebb jugoszláviai műtörténésznek, Otto Bihai Merinnek. Az utolsó vacsora című képemet rögtön megvásárolta, és azt mondta, ha így folytatom, a műveimmel bejárhatom a világot. Adott egy életre szóló tanácsot: soha ne hallgassak senkire, úgy fessek, ahogy érzek.

Kossuth Tivadar a tanácsot megfogadta, s az elmúlt két évtizedben Franciaországtól az Egyesült Államokon és Ausztrálián át Japánig világszerte sikert aratott festményeivel. A tavalyi frankfurti könyvvásárra jelentette meg a német Herder Kiadó azt a reprezentatív albumot, amely Jézus életét mutatja be az elmúlt kétezer év legjobb képzőművészeti alkotásainak tükrében. Leonardo, Rubens, Chagall és más nagy mesterek művei mellé Kossuth Tivadar két munkáját, Az utolsó vacsorát és a Krisztus bevonulása Jeruzsálembe című festményét is beválogatták. Ma nyíló tárlatára legújabb képei, a Körhinta, A halász esküvője, az eredeti módon ábrázolt Noé bárkája és a jellegzetes cirkuszi világot bemutató művei mellé a régebbiek közül is elhozott néhányat.

H. Zs.

Kossuth Tivadar festőművész. *(A szerző felvétele)*

Darab a színészet hőskorából

Augusztus 8-án nagy sikerrel mutatták be a városháza udvarán Szigligeti Ede Liliomfi című színművét. A lelkes társulat hálás témát dolgozott fel: az 1849-es Nemzeti Színházbeli bemutató óta a darabot mindig nagy sikerrel játszották, hála a jól megírt karaktereknek és az ügyesen alkalmazott helyzetkomikumnak.

Bródy Norbert (Liliomfi), Kara Tünde (Erzsike) és Tege Antal (Gyuri). *(Fotó: Frank Ivett)*

A Liliomfi már örökzöldnek számít a film- és színházművészet alkotásai közt. A Makk Károly által rendezett, és 1954-ben bemutatott film után elkerülhetetlen, hogy összehasonlítsuk a legújabb adaptációkkal, még ha színpadon mutatják is be. A Városházi esték programsorozatában játszott feldolgozás sok tekintetben állja az összehasonlítást. Már csak azért is, mert néhány jelenetben világosan felfedezhető, ihletet is merítettek a film szereplőitől. A Liliomfit játszó Bródy Norbert hanghordozása, amikor pincérnek adja ki magát, szinte a megtévesztésig hasonlít Darvas Iványéra, ugyanúgy, mint az arckifejezése. A vénlány Kamillához pedig már hozzátartozik Dayka Margit sziszegése, amit Felkai Eszter Jászai-díjas színművésznő alkalmazott is.

Különösen jól játszott a Liliomfit alakító színész, Bródy Norbert. Minden gond nélkül formálta meg a raccsoló polgárt, vagy a falusi pincért, azért érzékeltetve azt is, hogy ezek „szerep a szerepben" alakítások is egyben. A falusi kocsmáros is nagy tetszést aratott, tudatlanságát nagy sikerrel érzékeltette a Kányayt játszó Mészáros Mihály. A többi színész is hihetően alakított, majdnem egyenrangú szerepekké formálták Szigligeti Ede alakjait.

Sajnos a társulat kisebb kamara-előadásokhoz szokott, így jó néhányszor nem lehetett érteni a szöveget. A hiányosságokat viszont feledtette a lelkesedés, amellyel játszottak.

A díszlet könnyen átalakítható volt, viszont eléggé szegényes, a fantáziának is teret hagyott. A fali díszek rosszul voltak rögzítve, így még baki becsúszott: sajnos leesett az egyik réztál, amit a fogadóst játszó Mészáros Mihály így oldott meg, Schwartzék után kiáltva: „Ni, még a berendezést is viszik!" A jelmezek kivitelezése már igényesebb volt, az 1800-as évek végi hangulatot idézték a jól megtervezett ruhák.

Pataricza Kata

Lucifer: Szalma Tamás

Szalma Tamás az elmúlt köszínházi szezonban majd' két évtized múltán tért vissza Szegedre. Arthur királyt játszotta a Gyalog galoppban és Sir Kánt A dzsungel könyvében, az igazi nagy kihívás azonban elmaradt, hiszen a színház pénzügyi gondjai miatt végül nem mutatták be A dombot, amiben a főszerepet alakította volna. Kárpótlást jelenthet számára a szabadtéri, hiszen jó másfél évtizeddel a zalaegerszegi Ruszt-produkció Ádámja után Korognai Károly rendezésében most Lucifert játszhatja Az ember tragédiájában.

Szalma Tamás: Ádámon már túl vagyok, legalább egy évtizede erre a szerepre készülök. *(Fotó: Nagy László)*

– Legutóbb 1983-ban Vámos László rendezésében mutatták be a Szegedi Szabadtéri Játékokon a Tragédiát, ami korábban a legsűrűbben színre vitt darab volt a Dóm téren...

– Az első Dóm téri Tragédia-élményem 1962-ben volt, amikor Major Tamás rendezésében Básti Lajossal és Lukács Margittal a főszerepben játszották Madách művét. Színészként 1983-ban találkoztam vele először, amikor Ruszt József zalaegerszegi produkciójában Gábor Miklós Lucifere és Fekete Gizi Évája mellett Ádámot alakítottam. Arany János véleményével értettem egyet: ez egy remekmű, amely javításokra, bizonyos pontjain nyelvi korszerűsítésre szorul. Nem skanzent kell létrehoznunk, ugyanakkor nem szabad teljesen elrugaszkodnunk Madách világától. A mi zalaegerszegi előadásunk nagyon távol volt Vámos tanár úr konzervatívabb felfogásától, a „kigyót" mi bizony „kígyónak" mondtuk, és „leend" helyett a „lesz majd" fordulatot használtuk. Azt hiszem, most akkor járnánk jól, ha Vámos László, Ruszt József, Csiszár Imre és Paál István nyolcvanas évekbeli legendás Tragédia-produkcióinak szintézisét sikerülne megteremtenünk.

– Korábban olyan szereposztás is létezett, amely szerint most is Ádámot játszotta volna. Mi történt?

– Az eredeti elképzelések szerint Gálffi Laci lett volna Lucifer, ám ő az utolsó pillanatban lemondta, mert kapott egy fontos filmszerepet, és augusztusban forgatnia kell. A rendező kicsit félve kérdezte meg tőlem, mi lenne, ha én venném át Lucifert, és inkább másik Ádámot keresne. Megköszöntem, hiszen nyitott kapukat döngetett. Ádámon már túl vagyok, legalább egy évtizede erre a szerepre készülök. Fiatal, bátor Ádámokat könnyebb találni, mint jó Lucifert. Azok a színészek, akik Lucifert játszhatnak, gyávábbak, alaposan megfontolják, elvállalják-e. Nem tudom, tényleg készen állok-e rá, de abban biztos vagyok, hogy Korognai Károllyal jól dolgozom együtt. Jó rendezőnek tartom, aki a színészekkel nagyszerűen foglalkozik, az irodalmi alapanyagokkal pedig rendkívül tiszteletlenül bánik.

– Nemrégiben egy gyönyörű kutyával láttam sétálni. Mit árul el róla?

– Jessy a neve, egy négyéves labrador. A neve kicsit megtévesztő, mert valójában fiú, de a lányom ragaszkodott ahhoz, hogy a Szabadítsátok ki Willyt! című film főszereplőjéről nevezzük el. Fantasztikus állat, nagyon szeretjük. Életemben először vagyok kopasz, most is csak a szerep kedvéért, ezért érdekes megfigyelnem az emberek előítéletes, rémült reakcióit, amikor meglátnak az utcán a nagy fejű, izmos kutyámmal. Üzenem mindenkinek: a világ legjámborabb állata.

Hollósi Zsolt

Helyi programok

MA

A Fürdőudvarban 20.30-tól Mese habbal.

A Gulácsy Galériában 17 órakor Debreczeni Zsóka és Pelcz Zoltán keremikusművészek kiállításának megnyitója.

A Bartók Béla Művelődési Központ B Galériájában 18 órakor Kossuth Tivadar festőművész kiállításának megnyitója.

A Közéleti Kávéház keretében 18 órától az Ifjúsági Házban Minden csak komédia, vendég: Kovács Zoltán, közreműködnek: Kurina Terhes Irén és Kurina Miklós.

ÁLLANDÓ RENDEZVÉNYEK

A Móra Ferenc Múzeumban: Szent István emlékezete faliszőnyegeken; „Boldog századvég"; a Homonnay Fotóműterem munkásságát bemutató kiállítás; Patikatörténeti kiállítás; „Csak egy Földünk van", természettudományi kiállítás; „avarnak mondták magukat..." régészeti kiállítás; Mai magyar szobrászat, Csongrád megye népművészete, néprajzi kiállítás; Móra-emlékszoba; A múzeum törzsanyagának képei és szobrai. A Kass Galériában Kass János grafikusművész alkotásai láthatóak, valamint Keresztes Dóra és Orosz István tárlata is látogatható, Varga Mátyás színháztörténeti kiállítása a Bécsi körút 11/A szám alatt (hétfőn szünnap!). A Fekete-házban Uralkodók, polgármesterek és szegedi polgárok kiállítás; Varga Mátyás történelmi képei és kerámiái; Csongrád és Csanád megyék társadalma; valamint a szódásüveg- és gépkiállítás a Bánffy család gyűjteményéből.

A Magyarország és a nagyvilág könyvritkaságaink tükrében kiállítás a Somogyi-könyvtárban látogatható a könyvtár nyitvatartási rendje szerint.

Nánay Szilamér festőművész tájkép kiállítása a Royal Szálló különtermében.

A VIII. táblaképfestészeti biennálé kiállítása a Móra Ferenc Múzeum Képtárában, naponta 10–17 óráig.

Novák András festőművész kiállítását a Gulácsy Galériában lehet megtekinteni.

Az Egyházmegyei Kincstár és Múzeum hétfő kivételével 10-től 18 óráig látogatható.

Keresztes Dóra és Orosz István kiállítása a Kass Galériában.

Az újszegedi füvészkert mindennap 10 és 18 óra között tart nyitva.

A Szegedi Vadaspark 9–18 óráig várja a látogatókat.

Fesztiválterasz Évával

Munkatársunktól

A VTV Fesztiválterasz című műsorának mai adásában, 21.30-tól vendégeskedik Az ember tragédiája című darabban Éva szerepét alakító Szabó Gabi. A mű történetét bemutató sorozat ebben az adásban a '60-as évekhez érkezik, így a nézők archív felvételekről viszont láthatják Ruttkai Évát, Gábor Miklóst, Major Tamást. A Fesztiválterasz természetesen nem érhet véget játék nélkül.

AIR PLUS repülőjegy-iroda
Szeged, Szentháromság u. 31.
Telefon: 62/424-715.

ELEKTROHÁZ
Szeged, Párizsi krt. 8-12. ● Szeged, Rókusi krt. 44.
Telefon: 62/424-705 http://www.elektrohaz.hu
NÁLUNK HITELE VAN!

5 éves JOT. JO ARON! Coop ÜZLETLÁNC
COOP SZEGED RT.

Ferroglobus ThyssenKrupp
Ferroglobus Kereskedőház
H-6728 Szeged,
Kereskedő köz 3.
Telefon: +36-62-458-486
Telefax: +36-62-458-487
E-mail: info@ferroglobus.hu
Web-lap: www.ferroglobus.hu

TESCO
6724 Szeged,
Rókusi krt. 42–64.
H–Szo.: 6–22-ig.
Vas.: 7–20-ig.

Mercator TEL DISZKONT
6723 Szeged,
Vásárhelyi P. u. 3–5.
Tel.: 62/469-847.
Nyitva tartás:
h.–p.: 6–17 óráig,
szombat: 6–13 óráig,
vasárnap: 6–10 óráig.